

6K:42
7/5636

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : B.02.0.003/ 13-659

16 / 2 / 2009

Konu : 7/5636 sayılı
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığı'nın 28/11/2008 tarihli, KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5636-9696-20531 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 04/12/2008 tarihli, B.02.0.KKG.0.12/106-101-20/4832 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 7/5636 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığının 31/12/2008 tarihli, B.02.1.DPT.0.10.02/94-535/4804 sayılı yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nazım EKREN

Devlet Bakanı

ve

Başbakan Yardımcısı

EK :
DPT yazısı (6 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü

31 ARA 2008

SAYI : B.02.1.DPT.0.10.02 / 194-535 / 4804
KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Nazım EKREN)

İlgi: 04/12/2008 tarihli ve B.02.0.003/4283 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda, Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL'ün Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr. Ahmet TIKTIK
Müsteşar

EK: Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL'ün
Soru Önergesine İlişkin Cevap (5 Sayfa).

Devlet Planlama Teşkilatı	
Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	31.12.2008
Sayı	4647

EK:

Soru 1: Bingöl ilinin ve Bingöllü vatandaşlarımızın içinde bulundukları sosyal ve ekonomik darboğazdan kurtulmaları için, Bingöl iline özel bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?

Cevap 1: Bingöl ilinin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılması ve sürdürülebilir dengeli gelişmesinin sağlanması için çeşitli politika ve araçlar uygulanmaktadır. Bunlar sırasıyla:

Avrupa Birliği (AB)-Türkiye Ortak Finansmanı ile Yürütülen Bölgesel Kalkınma Programları

Bölgesel kalkınma programları ile Türkiye'nin katılım öncesi öncelikleri ve ulusal hedefleriyle uyumlu olarak, bölgelerin sürdürülebilir sosyo-ekonomik kalkınmasının desteklenmesi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması amaçlanmaktadır.

AB-Türkiye ortak finansmanı ile yürütülen bölgesel kalkınma programları, 2004-2006 dönemini kapsayan Ön Ulusal Kalkınma Planında belirlenen Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin tamamını içine alan 12 öncelikli bölgede başlatılmıştır. AB katılım öncesi mali yardımı ve program bazında yüzde 25 oranında sağlanan Türkiye ulusal katkısı ile oluşturulan kaynaktan işletmelerin rekabet gücünün artırılması, insan kaynaklarının geliştirilmesi, istihdamın artırılması, küçük ölçekli altyapı inşaatı ve girişimciliğin desteklenmesi gibi birçok alanda projelere yarışma ortamında hibe desteği sağlanmıştır.

Büyük çoğunluğu Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından koordine edilen söz konusu bölgesel kalkınma programları kapsamında Bingöl ilinde toplam 6,15 milyon Euro hibe desteği ile 21 proje desteklenmiştir.

Kalkınma Ajansları

Gerek az gelişmiş, gerekse gelişmiş yörelerimizin potansiyelini (beşeri ve sosyal sermaye dahil) harekete geçirerek, hem bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak, hem de ülkemizin topyekün kalkınmasına yeni bir ivme kazandırmak ve rekabet gücünü artırmak için, DPT tarafından ülkemizin siyasi, idari, sosyal ve ekonomik koşulları ile diğer ülke örnekleri ve AB üyeliği perspektifi de göz önünde bulundurularak, ülkemize has bir Kalkınma Ajansı modeli oluşturulmuştur.

Kalkınma Ajansları; gelişmiş bölgelerimizin küresel ölçekte rekabet gücünün artırılmasına ve geri kalmış bölgelerimizin de ülke ortalamasına yaklaştırılmasına önemli katkılar sağlayacaktır.

Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinde kurulacak Kalkınma Ajansının 2009 yılı içerisinde faaliyetine başlaması planlanmaktadır.

Yatırım Teşvikleri

Az gelişmiş bölgelerimizdeki yatırımları ve istihdamı artırmak amacı ile 5084 ve 5350 sayılı teşvik kanunları 2004 ve 2005 yıllarında çıkarılmıştır. Söz konusu kanunlar kapsamında Bingöl ilinde 83 ilave istihdam oluşmuştur.

KÖYDES ve BELDES Projeleri

Susuz veya suyu yetersiz köy ve bağlılarını sağlıklı ve yeterli içme suyuna kavuşturmak ve köy yollarının kalite ve standartlarını yükseltmek amacıyla 2005 yılında, İstanbul ve Kocaeli illeri hariç olmak üzere 79 ilde Köy Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) başlatılmıştır.

Proje kapsamında 2005-2008 döneminde Bingöl iline cari fiyatlarıyla yaklaşık 78 milyon YTL kaynak aktarılmıştır.

Nüfusu 10.000'nin altında bulunan belediyelerin altyapı ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla ise 2007 yılında Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (BELDES) başlatılmıştır.

Bu proje kapsamında ise 2007-2008 döneminde Bingöl ilinde yer alan belediyelere içme suyu ve yol projeleri için cari fiyatlarıyla yaklaşık 2 milyon YTL ödenek tahsis edilmiştir.

Soru 2: Bingöl ili için düzenlenmiş ve yatırımları artırmaya yönelik kısa, orta ve uzun vadeli planlar yapılmış mıdır? Bingöl ilinin sanayi yatırımları için cazip bir yer olmasını sağlamak için (vergi muafiyeti, yatırım teşviki gibi) ne gibi çalışmalar yapılması düşünülmektedir?

Cevap 2: 2008 yılı sonunda başvuru süreleri sona erecek olan 5084 ile 5350 sayılı kanunların düzenledikleri alanlarda yeni düzenleme yapılmasına ilişkin çalışmalar Hazine Müsteşarlığı koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile sürdürülmekte olup, bölgesel ve sektörel öncelikler doğrultusunda yeni teşvik sistemi 2009 yılında hayata geçirilecektir. Yeni düzenlemede Bingöl ili teşvik desteklerinden en çok faydalanan iller arasında yer alacaktır.

Ayrıca 2009 yılında Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerinin oluşturduğu bölgede kurulacak Kalkınma Ajansı, bölgenin potansiyellerini dikkate alarak ve Doğu Anadolu Projesi (DAP) Ana Planından yararlanarak bir bölge kalkınma stratejisi hazırlayacaktır. Söz konusu stratejide belirlenen önceliklere, üstünlüklere ve potansiyellere göre Ajans proje teklif çağrılarını yapacaktır. Kamu ve özel kesim ile sivil toplum kuruluşlarının proje teklifleri bağımsız uzmanlar tarafından incelenecek ve belirlenen kriterlere göre seçilecek projelere hibe veya uygun koşullu finansman şeklinde destek sağlanacaktır. Ajans, ayrıca, bölgenin hem ulusal, hem de uluslararası alanda tanıtımını yapmak suretiyle bölgeye doğrudan sermaye yatırımı çekilmesine yardımcı olacaktır.

Soru 3: Bingöl ilinin 2008 yılı itibarıyla, istihdam oranı kaçtır? Bu oranın artırılması için, ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap 3: Bingöl ilini kapsayan TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli) bölgesinde istihdam oranı 2006 yılında yüzde 38,0 olarak gerçekleşmiştir. Bölgede; istihdamın artırılması, işsizliğin azaltılması açısından Aktif İşgücü Programları'nın (AİP) etkin bir şekilde uygulanması özel önem arz etmektedir. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR); istihdamın artırılması, işgücü piyasasının nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması amacıyla, AİP çerçevesinde işgücü yetiştirme faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ayrıca, kişilerin özellikleri ile mesleklerin ve işyerlerinin gerektirdiği nitelik ve şartları karşılaştırarak, bireyin istek ve durumuna en uygun iş ve mesleği seçmesi, seçtiği meslek ile ilgili eğitim olanaklarından yararlanması, işe yerleştirilmesi, işe uyumunun sağlanması amacıyla İŞKUR tarafından iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri verilmektedir. İşgücü yetiştirme faaliyetleri ve iş ve meslek danışmanlık hizmetleri işgücünün niteliğini artırarak, bireylerin daha kolay iş bulmalarını sağlamaktadır. Bu nedenle, söz konusu faaliyetlerin daha yaygın ve etkin bir şekilde yapılması amacıyla İŞKUR'un kurumsal kapasitesi

geliştirilecek ve İŞKUR'a ayrılan kaynaklar artırılabacaktır. Nitekim 5763 sayılı Kanun ile mevcut durumda sadece sigortalı işsizlerin yararlandığı iş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetlerinden İŞKUR'a kayıtlı tüm işsizlerin yararlanması sağlanmıştır. Söz konusu faaliyetlerin ve işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmalarının finansmanında İŞKUR'un, İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılan devlet payının yüzde 30'unu kullanılabilmesine imkan sağlanmış ve böylelikle aktif işgücü politikalarına daha fazla kaynak aktarılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu düzenlemenin Bingöl ilinde de istihdam imkanlarının geliştirilmesi bakımından önemli sonuçları olması beklenmektedir.

Soru 4: Bingöl ilinde okur yazarlık oranı kaçtır? Bu oranın artırılması için, ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap 4: 2000 yılı nüfus sayımına göre Bingöl ilinin okur yazarlık oranı yüzde 73,6 olarak gerçekleşmiştir.

Zorunlu ilköğretim çağı dışında bulunan ve okuma-yazma bilmeyen vatandaşlarımız için halk eğitimi merkezleri bünyesinde okuma-yazma kursları düzenlenmektedir. Bu kapsamda Bingöl ilinde 2006-2007 eğitim döneminde 89 adet okuma-yazma kursuna 684'ü erkek ve 827'ü kadın olmak üzere toplam 1.511 kişi katılmıştır.

Ayrıca 6 Haziran 2008'de başlatılan ve aktif olarak da Eylül ayında faaliyete geçen "Ana-Kız Okuldayız Kampanyası" ile üç ay içerisinde Türkiye genelinde 136.466 kişi okuma-yazma kurslarına katılmıştır. Sonuç olarak, nüfus sayımı yılından bu yana yürütülen faaliyetlerle İlde okur-yazarlık oranlarında önemli bir iyileşme sağlandığı tahmin edilmektedir.

Soru 5: Bingöl ili dahilinde bulunan okul ve derslik sayısı ve öğretmen sayısı kaçtır? Bu sayının artırılabilmesi ve Bingöl ilinin eğitim imkanlarının iyileştirilmesi için, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış kısa, orta ve uzun vadeli planlar nelerdir?

Cevap 5: 2007-2008 öğretim yılında Bingöl ilindeki okul, derslik ve öğretmen sayısı verileri kademeler itibariyle aşağıdaki tabloda verilmiştir.

2007-2008 Öğretim Yılında Bingöl İlinde Okul, Derslik ve Öğretmen Sayıları

	Okul Sayısı	Derslik Sayısı	Öğretmen Sayısı
Okul-Öncesi Eğitim	112	141	73
İlköğretim	349	1.556	2.014
Genel Orta Öğretim	17	223	320
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	10	68	153

Kaynak: MEB

Milli Eğitim Bakanlığı 2009 yılı içerisinde derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ve okullaşma oranları açısından Türkiye ortalamasının gerisinde olan illerin, Türkiye ortalamasına yaklaştırılması amacıyla kaynak kullanımına yön verecek beş yıllık bir eylem planı hazırlayacaktır.

Soru 6: Okullaşma oranı kadar okula devam oranının da önemli bir sosyal gelişim göstergesi olduğu göz önüne alındığında, çocuklarımızın okula kaydolması kadar okula devam edip etmediklerinin de denetlenmesi gereklidir. Bu bağlamda, Bingöl ilinde okula

devam oranı kaçtır? İl dahilinde, vatandaşlarımızın örgün ve örgün olmayan eğitim olanaklarına kavuşturulabilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır? Çocuklarımızın okula devamlarının sağlanmasının denetimi hangi kurumlarca ne sıklıkla yapılmaktadır? Ailelerin eğitim konusunda bilinçlenmelerini sağlamak için Milli Eğitim Bakanlığı ve Kaymakamlık tarafından sunulan hizmetler nelerdir?

Cevap 6: 1999-2000 eğitim döneminde Bingöl ilinde ilköğretime 5.499 öğrenci yeni kayıt yaptırmışken, 2006-2007 eğitim döneminde 4.189 öğrenci ilköğretimden mezun olmuştur. Ancak söz konusu dönemler arasındaki 1.310 öğrencilik fark okul terkinden kaynaklanabileceği gibi göç, ölüm, sınıf tekrarı gibi nedenlerden de kaynaklanabilmektedir.

Kız Çocuklarının okullulaşmasına destek sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ile UNICEF arasında imzalanan protokol gereği 17 Haziran 2003 tarihinde kız çocukların okullaşma oranlarının en düşük olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde 10 ilde "Haydi Kızlar Okula Kampanyası" başlamıştır. 2008 yılında bu kampanya 81 ilde uygulanmaktadır. Kampanyanın amacı; kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetim ve gönüllülerin katılım ve katkısıyla, zorunlu öğrenim çağında olup (6-14 yaş) eğitim sistemi dışında kalan; okula hiç kaydolmamış ya da okula kayıtlı olup devamsızlık yapan kız çocukların okullulaşmalarının sağlanması ve böylece ilköğretim düzeyinde okullulaşmadaki cinsiyet eşitsizliğinin kapatılmasıdır. Kampanya kapsamında kız çocuklara odaklanılmakla birlikte çalışmalar sırasında ilköğretim sistemi dışında kaldığı tespit edilen erkek çocuklar da hedef grupta yer almaktadır.

05 Aralık 2008'de Milli eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından 81 İl Milli eğitim Müdürlüğüne atfen, okula kayıtsız çocukların ve kayıtlı olduğu halde devamsız öğrencilerin izlenmesi ile ilgili resmi yazı yayımlanmıştır. Bu kapsamda e-okul veri sistemine Yetiştirici Sınıf Öğretimi Modülü ve Okula Kayıtsız Çocuklar Modülü eklenmiştir. Okula Kayıtsız Çocuklar Modülü ile Adrese Dayalı Kayıt Sistemi ve MERNİS verilerinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan "E-Okul Veri Sistemi" karşılaştırılması ile zorunlu eğitim çağında olup okula kayıt yaptırmayan çocukların Bakanlık, il, ilçe ve okul düzeyinde net bir şekilde izlenmesi sağlanmıştır. Yetiştirici sınıf uygulamaları ile de 10-14 yaş grubundaki zorunlu eğitim çağında olup okula kayıtsız çocukların veya okula kayıtlı olduğu halde devamsız durumda olan öğrencilerin ilköğretime kayıt ve entegrasyonunu sağlamak amaçlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından örgün eğitimin yanı sıra vatandaşlara örgün olmayan eğitimde verilmektedir. 2006-2007 eğitim döneminde Halk Eğitim Merkezleri tarafından Bingöl'de verilen meslek kursları ve sosyal kültürel kurslarla ilgili veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

2006-2007 Eğitim Döneminde Bingöl İlinde Halk Eğitim Merkezleri Tarafından Verilen Meslek ve Sosyal Kültürel Kurslar

Meslek Kursları				Sosyal Kültürel Kurslar			
Kurs Sayısı	Toplam Katılım	Erkek Katılım	Kadın Katılım	Kurs Sayısı	Toplam Katılım	Erkek Katılım	Kadın Katılım
116	2.515	1.543	972	42	1.194	642	552

Kaynak: MEB

Milli Eğitim Bakanlığı çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından çocukların bakımı, beslenmesi, hastalıklardan korunması, eğitim alanına yönelik gelişimini onun en yakın çevresi olan anne yoluyla desteklemek ve bu arada babanın da desteğini alarak anne-baba-çocuk ilişkilerinde davranış değişikliği sağlamak, özellikle sosyo-ekonomik nedenlerle risk altında olan

çocuklar ve annelerin (okuma yazma bilmeyen, okuma yazması az olan, engelli çocuğu olan veya kendisi engelli olan anneler, okul öncesi kurumsal eğitime ulaşamayan çocukların anneleri) eğitimini ev ortamına taşımak ve çok yönlü gelişimlerini sağlamak amacıyla "Benim Ailem" eğitim programı yürütülmektedir.

Soru 7: Bingöl ili dahilinde bulunan hastane ve sağlık ocağı sayısı ve sağlık personeli sayısı kaçtır? Bu rakamların artırılabilmesi ve Bingöl ilinde sunulan sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanmış kısa, orta ve uzun vadeli planlar var mıdır?

Cevap 7: Bingöl ilinde 592 hasta yatağı kapasitesiyle 6 adet hastane, 23 adet sağlık ocağı ve 186 adet hekim bulunmaktadır. Aralık 2002 döneminden günümüze kadar geçen sürede ildeki uzman hekim sayısı yaklaşık 2 katına çıkmıştır.

İldeki ve bölgedeki sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için yeni kurulacak tüm sağlık tesisleri ile mevcut olanların niteliğinin iyileştirilmesine yönelik coğrafi bölge, nüfus yoğunluğu, ulaşım ve finansman olanaklarının da dikkate alındığı beş yıllık bir yatırım planı hazırlanmaktadır. Ayrıca personel planlamasının yapıldığı Personel Dağılım Cetveli hazırlanmıştır.

Soru 8: Yerel ve ulusal basında yer alan haberlere göre vatandaşların önemli bir sıkıntısı da dertlerini anlatabilecekleri yetkili kişilere ulaşamamaktır. Bu sorunu çözmek için, vatandaşların sıkıntılarını anında dinleyip girişimlerde bulunacak bir görevli birim oluşturulması düşünülmekte midir?

Cevap 8: Bingöl ilinde vatandaşların sorunlarını anında dinleyip girişimlerde bulunacak Valilik bünyesinde kurulmuş olan bir Bilgi Merkezi (BİMER) bulunmaktadır. BİMER'e Bingöl ili dahilinde 150 telefon numarası ile ulaşılabilir. Vatandaşların sorunlarının çözülmesi noktasında BİMER ilgili kuruluşlarla ivedilikle yazışmakta ve sorumlu Vali Yardımcısı bu konuda bilgilendirilmektedir. Vatandaşlardan görüşme talebi olması durumunda ise bu kişiler sorumlu Vali Yardımcısı ile görüştirmektedir.